КОМЕНТАРІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження, викладені у звіті експертної групи
про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
64533 «Славістика Центрально-Східної Європи та англійська мова»
Другий рівень вищої освіти Магістр філології
спеціальність 035 «Філологія»

Висловлюємо щиру вдячність членам експертної групи за професійний, неупереджений, конструктивний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОНП з підготовки магістрів філології зі спеціальності «Філологія» у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Безперечно, висловлені рекомендації сприятимуть покращенню, оптимізації ОНП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань різних груп стейкголдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1. Проєктування освітньої програми	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Позитивною практикою є те, що освітня програма інтегрована у міжнародний освітній простір через співпрацю з провідними чеськими університетами, зокрема Університетом імені Т. Масарика (Брно) та Університетом імені Ф. Палацького (Оломоуць), що сприяє академічній мобільності студентів, участі у спільних наукових заходах та гармонізації змісту підготовки з європейськими підходами. **Недоліки** 1. Опис освітньо-наукової програми потребує доповнення інформацією про перспективи працевлаштування випускників відповідно до чинного Класифікатора професій, що сприятиме чіткішому позиціонуванню програми. 2. Участь роботодавців та представників професійного середовища у формуванні цілей та програмних результатів навчання здійснюється переважно у консультативній або неформальній формі, що знижує системність у врахуванні актуальних потреб ринку праці та очікувань стейкголдерів. **Рекомендації** 1. До 2026-2027 н.р. розробникам ОП доповнити опис освітньо-наукової програми інформацією про перспективи працевлаштування випускників відповідно до чинного Класифікатора професій, що сприятиме чіткішому позиціонуванню програми та відображенню її практичної спрямованості. 2. До 2026-2027 н.р. керівництву ЗВО та розробникам ОП посилити системність залучення роботодавців та представників професійного середовища до формування	Дякуємо шановним експертам за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за Критерієм 1, відзначені позитивні практики. У відповідь на висловлені зауваження дозвольте прокоментувати: 1. «Національний класифікатор України. Класифікатор професій», у якому визначено професії та посади, може застосовуватись лише у за умови присвоєння освітньою програмою професійної кваліфікації за умови опису цієї професії у ДКХП або професійному стандарті (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» (від 25 жовтня 2024 р. № 1223, із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2025 р. № 1296). В пункті 4.1 профайлу ОП вказуються можливі траєкторії професійної кар'єри випускників за ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи та англійська мова»: *«Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти; на посадах експертів-аналітиків у різноманітних фондах, спілках, музеях, мистецьких і культурних центрах, фундаціях гуманітарного спрямування; на дипломатичних посадах у зарубіжних представницьких місіях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-агенціях, інтернет-маркетингу, у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів»*, що відповідає Стандарту вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності «Філологія». Для випускників програми передачена можливість здобуття професійної кваліфікації 2310.2 викладач закладу вищої освіти (відповідно до Професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти»), про що (у відповідності до визначених Університетом норм) зазначено у розділі 3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Тому вважаємо цю інформацію достатньо деталізованою. 2. Формулювання цілей та ПРН освітньої програми

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
цілей та програмних результатів навчання через регулярні формалізовані консультації, опитування та включення їхніх рекомендацій у зміст освітньої програми. **Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В**	відбувалося таким чином, щоб роботодавці отримали висококваліфікованого фахівця, здатного до ефективної професійної діяльності із використанням найсучаснішого лінгвістичного, літературознавчого та перекладознавчого інструментарію. У ЗВО налагоджено процес залучення стейкголдерів, у тому числі роботодавців та представників професійного середовища, до обговорення ОП, що було підтверджено здобувачами на фокус-зустрічі з ЕГ (відображено у Звіті ЕГ (стор.6). Така співпраця відбувається систематично під час реалізації ОП, починаючи від розробки ОНП, визначення її цілей та формулювання програмних результатів навчання. Пропозиції здобувачів освіти обговорюються на засіданнях кафедри слов'янської філології, відповідні рішення приймаються з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Зворотній зв'язок зі стейкголдерами щодо врахування чи відхилення їхніх пропозицій, визначення цілей ОНП та формулювання ПРН, внесення змін до переліку ОК тощо реалізується безпосередньо під час обговорень з робочою групою та з викладачами, залученими до реалізації ОНП, що ми вважаємо безперечною перевагою, оскільки такий формат сприяє продуктивності та результативності процесу. Крім того, вважаємо за необхідне зазначити, що у 2023 -2024 рр., коли формувалась і впроваджувалась ОНП програмні результати навчання за обов'язковою частиною формувались відповідно до Стандарту Філології, що накладало певні обмеження на їх зміст. У формуванні нової редакції ОНП візьмемо до уваги рекомендацію шановних членів ЕГ про опитування представників ринку праці, за умови їх погодження на таку форму співпраці.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Для забезпечення розвитку професійних і універсальних компетентностей освітня програма використовує системний підхід до інтеграції hard та soft skills в освітній процес, що дозволяє студентам одночасно опановувати фахові знання та формувати громадянські, соціокультурні та комунікативні компетентності. **Недоліки** 1. Попри загальну відповідність обсягу освітньої програми вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти, в її структурі представлено обмежену кількість освітніх компонентів, спрямованих на формування професійних навичок перекладу з двох мов, що декларується у меті програми. 2. Цілі сталого розвитку інтегровані в освітній процес переважно імпліцитно: здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники демонструють лише загальне уявлення про їх зміст і значення, що свідчить про недостатній рівень системної імплементації ЦСР у зміст освітніх компонентів та освітній процес загалом. 3. ОК Методика викладання чеської мови та англійської мови у ЗВО вивчається у	Висловлюючи подяку ЕГ за глибокий аналіз ОНП за критерієм 2, хочемо зазначити: 1. Навички перекладу, сформовані на ОП бакалавр, удосконалюються в магістратурі протягом опанування ОК 9, ОК12 (разом 8 кр.), застосовуються на практичних заняттях інших дисциплін (усі мовні і літературні ОК викладаються іноземними мовами), що вимагає і вирішення транслатологічних завдань, формування професійних навичок перекладу. По можливості, рекомендації експертів будуть в подальшому враховані. 2. З огляду на висловлене зауваження, зазначаємо: починаючи із 2015 року (наказ №1094-32) КНУТШ запровадив вивчення загальноуніверситетських дисциплін, які забезпечують в т.ч. і набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Університет глибоко імплементував ЦСР в освітній процес програми Університету на рівні бакалавра (оскільки здобуття ступеня магістра прагне лише частина здобувачів вищої освіти то такі засадничі речі як ЦСР мають бути забезпечені саме на першому рівні вищої освіти. На другому рівні вищої освіти Університет не вважає за доцільне ставити ті ж завдання які вже мали бути досягнуті ще на програмах за рівнем бакалавра (незалежно від ЗВО), а лише поглиблює відповідно до профілю програми окремі, раніше сформовані, компетентності. ОНП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, зосереджуючись на таких ключових

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
тому самому семестрі, в якому передбачено проходження асистентської (виробничої) практики з відривом від навчання, що може ускладнювати послідовне формування відповідних методичних компетентностей. 4. У межах вибіркових блоків освітньої програми передбачено лише два напрями: «Богемістика: теоретичні і прикладні студії» та «Білорусистика: теоретичні і прикладні студії». Водночас доцільність включення останнього потребує додаткового обґрунтування з огляду на актуальність та попит відповідного напряму підготовки. **Рекомендації** 1. До 2026–2027 н.р. розробникам ОП переглянути структуру освітньої програми та збільшити кількість освітніх компонентів, спрямованих на формування професійних навичок перекладу з двох мов, щоб забезпечити відповідність меті програми та потребам професійної діяльності перекладача. 2. До 2026–2027 н.р. гаранту ОНП та викладачам кафедри провести системну інтеграцію цілей сталого розвитку у зміст освітніх компонентів та практичні завдання освітньої програми, а також організувати інформаційно-просвітницькі заходи для здобувачів та НПП з метою підвищення їх обізнаності щодо ЦСР та їх значення у професійній підготовці. 3. До 2026–2027 н.р. гаранту ОНП та розробникам ОП переглянути послідовність вивчення ОК Методика викладання чеської мови та англійської мови у ЗВО з урахуванням термінів проходження асистентської практики, щоб забезпечити логічне та поступове формування методичних компетентностей здобувачів. 4. До 2026–2027 н.р. гаранту освітньої програми здійснити аналіз доцільності збереження вибіркового блоку «Білорусистика: теоретичні і прикладні студії», зокрема з урахуванням актуальних потреб ринку праці, академічних інтересів здобувачів та перспектив розвитку відповідного напряму, а також переглянути структуру вибіркових блоків освітньої програми або розширити їх перелік. **Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В**	аспектах: якісна освіта, рівність, партнерство, інновації та культурна спадщина. ОНП надає здобувачам якісну освіту, орієнтуючись на людину як головний суб'єкт соціального життя, яка має можливості максимально реалізувати свої природні здібності і нахили, пізнати себе і навколишній світ. У навчальний процес залучаються сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Фахова підготовка студентів розширює їхні культурні та комунікативні горизонти в різних галузях суспільного життя. ОНП реалізує гендерну рівність, надаючи студентам, незалежно від статі, рівний доступ до можливостей навчання. Особливу увагу приділено інтеграції студентів із різним культурним та соціальним досвідом, особливими потребами. ОНП формує в студентів навички, необхідні для сучасного глобалізованого світу. Вона сприяє міжнародній співпраці, культурному обміну, збереженню мовного розмаїття та підготовці фахівців, здатних відповідати на виклики сучасного світу. Щиро дякуємо шановним експертам за висловлені зауваження та рекомендації, утім, зважаючи на надані аргументи та пояснення, вважаємо, що формулювання ЕГ недоліку 2 і відповідні рекомендації є надмірними.. 3. В умовах реального освітнього процесу здобувачі, на основі фахових, психолого-педагогічних знань, за допомогою сучасних технологій, методів, форм та засобів навчання формують професійні навички та вміння для вирішення конкретних навчально-виховних задач у реальних умовах освітнього процесу у вищій школі. Проходженню асистентської практики з чеської мови передує вивчення ОК3 «Психологія вищої школи», ОК4 «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача» та ОК5 Методика викладання чеської мови та англійської мови у ЗВО. Дисципліна ОК5 включає 2 модулі – перший з методики викладання чеської мови (який завершується до початку практики у 2-му семестрі), другий – з англійської, а Асистентська практика (виробнича) з відривом від навчання (англійська мова) за навчальним планом відбувається у 4-му семестрі. Наступність Асистенської практики (виробничої) з відривом від навчання (чеська мова і література) після опанування ОК5 Методика викладання чеської мови та англійської мови у ЗВО засвідчує графік навчального процесу навчального плану освітньої програми. Опанування теоретичної та практичної підготовки впродовж одного (другого) семестру вважаємо не недоліком, а перевагою, оскільки невеликий інтервал між ОК дозволяє ґрунтовно і комплексно сформувати необхідні методичні та викладацькі компетентності. 4. Дякуємо шановним членам ЕГ за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за Критерієм 2, відзначені позитивні практики. У відповідь на запит шановних експертів дозвольте увиразнити унікальність ОНП у контексті Критерію 2 та надати додаткове обґрунтування доцільності включення ВБ2. Беззаперечною перевагою при проєктуванні структури і змісту цієї новаторської для української вищої освіти ОНП є врахування інтересів усіх без винятку груп стейкголдерів. Зокрема, на етапі розробки програми, формулюванні її мети, цілей та ПРН збирались і вивчались думки здобувачів освіти

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	як попередніх ОНП 035.038 «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: чеська та українська мови і літератури» та 035.031 «Східнослов'янська філологія та англійська мова: теоретичні і прикладні студії: білоруська та українська мови і літератури», так і славістичних ОПП бакалаврського рівня, які стосувалися перспектив продовження навчання за ОР «Магістр» та збереження традиційно вагомого у славістичній магістратурі східнослов'янського компонента. У безпосередній співпраці із ЗО, роботодавцями і членами академічної спільноти (В.Ярмак, В.Бугров, О.Зубань, О.Микитенко, С.Єрмоленко та ін.) було спроєктовано унікальну щодо своєї мети, концепції, змістового наповнення програму, що враховує не лише глобальні освітні тренди на міждисциплінарність, мультилінгвальність та універсальність випускника-гуманітарія КНУТШ (усі здобувачі ОП професійно володіють кількома слов'янськими мовами: українська, білоруська, сербська, чеська, що підтверджено дипломами бакалавра філології), а й сучасний геополітичний контекст, поглиблення стратегічного партнерства між Україною та Чеською Республікою у соціогуманітарних питаннях, політичній та безпековій сферах. Уведення до вибіркової частини ОНП ВБ2 «Білорусистика: теоретичні і прикладні студії» є винятково перспективним фактом у контексті формування світових стандартів української славістики, визначення смислу та актуальності концепції деколонізації щодо системи освіти та наукових досліджень східнослов'янського ареалу, сприяння реалізації ЦСР4 «Якісна освіта» через розвиток критичного мислення, академічної доброчесності та міжкультурної комунікації; ЦСР16 «Мир та справедливість» завдяки формування демократичних цінностей; ЦСР17 «Партнерство заради сталого розвитку» шляхом розширення міжнародної співпраці. Університет розглядає цю вибіркову пропозицію як платформу для планування і налагодження діалогу з прогресивними силами в Республіці Білорусь та за її межами, які демонструють підтримку європейського курсу України (білоруська політична опозиція в країнах ЄС, незалежні науковці та діячі культури), захищають її (батальйон ім. Кастуся Калиновського у складі ЗСУ, білоруські залізничники й кіберпартизани), змагаються за відновлення демократії у власній державі, збереження її національної та політичної незалежності, що відповідає глобальним ЦСР та безпековим цілям України. Водночас приймаємо рекомендацію ЕГ переглянути структуру вибіркових блоків ОНП та розширити їх перелік.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Під час вступного фахового заліку використовується структурована методика оцінювання рівня володіння чеською мовою та знань з літератури, що дозволяє відбирати вступників із достатньою мотивацією та компетенціями для успішного опанування освітньої програми. **Недоліки** На ОП відсутні практики визнання результатів навчання, здобутих	Дякуємо шановним експертам за детальний розгляд критерію 3. і зазначаємо: Практики визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти відсутні, хоча студенти були ознайомлені та проінформовані з такими видами навчання, відповідно до законодавчих документів («Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», наказ №130 від 8.02.2022» (Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 1136 від 19.12.2022 № 724 від

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
шляхом неформальної та/або інформальної освіти. **Рекомендації** До 2026–2027 н.р. гаранту ОП та науково-педагогічним працівникам кафедри забезпечити впровадження практик визнання результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти, зокрема шляхом інформування здобувачів про відповідні можливості, розгляду заяв на визнання таких результатів, а також їх урахування під час опанування освітніх компонентів освітньої програми. **Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В**	13.05.2025), але не виявили бажання їх використовувати. Хочемо також підкреслити, що Університет керується низкою відповідних документів, у яких регулюються питання освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 8.10.25 р.,) та, зокрема, неформальної освіти (Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ від 7.2. 23 р.) і студенти ознайомлені із цими положеннями. Вважаємо, що те що студенти вважають за краще опановувати ОК програми і не виявляють бажання замінити їх програмами неформальної освіти свідчить швидше про переваги а не про недолік програми.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Систематичне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників через участь у професійних і міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності з подальшим впровадженням набутого досвіду та методик в освітній процес як спосіб забезпечення актуалізації освітньої програми. **Недоліки** 1. Наявність застарілих джерел у списках рекомендованої літератури в РПНД. 2. У переважній більшості РПНД немає покликань на наукові статті викладачів, дотичні до змісту ОК. 3. У межах реалізації освітньо-наукової програми не простежується системна діяльність наукових гуртків, які могли б забезпечувати регулярне залучення здобувачів до науково-дослідної роботи, обговорення результатів досліджень та формування дослідницьких компетентностей у межах фокусу ОНП. 4. У процесі реалізації освітньо-наукової програми не зафіксовано практики проведення гостьових лекцій за участю провідних науковців, практиків або представників міжнародної академічної спільноти відповідно до її тематичного фокусу, що обмежує можливості розширення академічного та професійного середовища здобувачів. **Рекомендації** 1. До 2026-2027 н.р. розробникам РПНД здійснити перегляд рекомендованої літератури з метою оновлення джерел, включивши сучасні видання, що відображають актуальний стан науки та практики в галузі. 2. До 2026-2027 н.р. розробникам РПНД передбачити включення посилань на наукові статті викладачів, дотичні до змісту освітніх компонентів, для	Дякуємо експертам за позитивну оцінку критерію 4, але вважаємо за необхідне надати відповіді на зауваження. Щодо зауваження 1-2. Загалом оновлення змісту РПНД відбувається на основі професійних досягнень НПП, наукові й методичні напрацювання яких інтегровано у навчальні курси. Щодо рекомендації оновити літературу за ОК 01, 04, 06, зазначаємо: ОК 1, крім класичних, містить сучасні та актуальні покликання (напр., авторка ОК1 Комар О., 2024.; К.Томас, 2022; Evans V., Green M., 2023; в ОК 06 у РПНД також представлено сучасні джерела (зокрема: Dejmková K., 2023; Emmer J., 2025; Nechybová M., 2024; Mžourková H., онлайн-лекція), що підтверджує загальну тенденцію інтеграції актуальних наукових і методичних напрацювань у навчальні курси. Крім того, у межах самостійної роботи здобувачів у РПНД передбачено використання сучасних електронних джерел. З цією метою у розділі «Інтернет-ресурси» подано активні посилання на чеські та слов'янські лінгвістичні періодичні видання, а також на релевантні онлайн-платформи й довідкові ресурси, рекомендовані для опрацювання матеріалів ОК 6. На виконання рекомендацій ЕГ буде здійснено оновлення списків: крім базових (класичних) праць, додано поточні актуальні видання, оприлюднені в РПНД перед початком навчального року. Щодо зауваження 3. Зазначимо, що в межах реалізації ОНП залучення здобувачів до НДР забезпечується через регулярні форми наукової комунікації, які в міжнародній університетській практиці зазвичай функціонують не у формі «науковий гурток». Від 26.11.2021 р. в ННІФ працює Наукове товариство студентів та аспірантів (https://drive.google.com/file/d/1k-6b_QVZr3t0qTkX6UfMYYPlMzrzZrrD/view), метою діяльності якого є розвиток у здобувачів освіти наукового мислення і навичок дослідницької роботи. На нашій ОНП ці функції реалізуються через: 1) індивідуальні консультації наукових керівників із здобувачами як у поточному режимі (планування дослідження, методологія, академічне письмо, підготовка до апробації результатів), так і на етапі підготовки кваліфікаційних робіт (погодження структури, обговорення матеріалу та інтерпретацій розділів, обговорення проміжних результатів, підготовка до передзахисту); 2) внутрішнє

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
демонстрації зв'язку навчального матеріалу з актуальними дослідженнями у відповідній галузі. 3. До початку 2026–2027 н.р. гаранту ОНП та науково-педагогічним працівникам кафедри ініціювати створення та організувати діяльність наукового гуртка за тематикою освітньо-наукової програми з метою залучення здобувачів до науково-дослідної роботи, розвитку їхніх дослідницьких компетентностей та апробації результатів наукових досліджень. 4. До початку 2026–2027 н.р. гаранту ОНП активізувати практику проведення гостьових лекцій із залученням провідних науковців, практиків, представників професійного середовища та міжнародних партнерів відповідно до фокусу освітньо-наукової програми. **Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В**	рецензування й обговорення публікаційних матеріалів (тези, статті, доповіді); 3) участь здобувачів у наукових конференціях, одноосібні та спільні доповіді й публікації здобувачів і викладачів, що підтверджено такими виданнями й програмами конференцій: Єрох О.О., Погребняк О.А. Містифікація як різновид літературної гри в білоруській прозі межі XX-XXI століть // Збірник тез міжнародної наукової конференції «Українська гуманітаристика в координатах сучасності», ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка, 14-15 листопада 2024. С.41-42. URL https://drive.google.com/file/d/1QVDb_f-yPU0Y2Kp6M6r9Pl0aDTyo9X/view Камінська Л.В., Владімір Нефф: іронічний погляд на сучасність крізь призму історичного роману. Тези всеукраїнської наукової конференції «Сучасна філологія: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство, фольклор», 13 – 14 листопада 2025 року. К., 2025. С. 72-73. URL https://drive.google.com/file/d/1mLaHOQZYgdtqVF8dIccUjX6pNTcW-_lk/view ПРОГРАМА Всеукраїнської наукової конференції «Сучасна філологія: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство, фольклор» 13-14 листопада 2025 року, с. 39: Єрох О., магістрант, Навчально-науковий інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка Постмодерні містифікації в слов`янських літературах Яременко Дарина, магістрантка, Навчально-науковий інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка Фразеологічні одиниці на позначення кольору (сербська і чеська мови) Камінська Людмила, магістрантка, Навчально-науковий інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка. Владімір Нефф: іронічний погляд на сучасність крізь призму історичного роману. Гресь Дарія, магістрантка, Навчально-науковий інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка Сербський і чеський сленг: семантика та засоби творення. Ефективність наукової роботи за ОНП підтверджується і публікаційною активністю здобувачів освіти (див. https://drive.google.com/file/d/10H1QDn6ruMWPvhMYgfIN_LCMFh_YlhXP/view). Дякуємо шановним експертам за рекомендацію, але вважаємо, що форма гуртка для магістрів не є ефективною формою розвитку їхніх дослідницьких компетентностей та апробації результатів наукових досліджень, оскільки освітньо-науковий характер ОП забезпечує обов'язкове введення науково-дослідницького компонента до освітніх компонентів програми, що у свою чергу зумовлює індивідуально-консультативну роботу з боку викладачів та публікаційну і конференційну активність магістрів. Щодо зауваження 4. Повідомляємо, що в межах реалізації ОНП практика гостьових лекцій здійснювалася: з 1 по 30 вересня 2025 року для здобувачів ОНП було проведено три гостьові лекції д-ра Галини Клічак (випускниця кафедри слов'янської філології КНУ імені Тараса Шевченка; нині — викладач Інституту славістики Університету імені Масарика, м. Брно), тематика яких безпосередньо відповідає фокусу ОНП і сприяє розширенню академічного та професійного

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	середовища здобувачів: 1) “Теорія усного перекладу”, 2) “Практика послідовного перекладу”, 3) “Практика синхронного перекладу”. Факт залучення запрошеної лекторки та організації гостьових лекцій підтверджується наказом ректора КНУ № 1139-36 від 09.06.2025. За результатами проведення лекцій здобувачі виявили високу зацікавленість: активно ставили запитання та брали участь в обговоренні. Надалі кафедрою буде посилено документування та планування таких заходів (анонси, програми, підтвердні матеріали) з метою регулярного залучення провідних науковців/практиків та представників міжнародної академічної спільноти.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм. На освітній програмі застосовується комбінований підхід до оцінювання навчальних досягнень здобувачів, який передбачає використання різних форм поточного та підсумкового контролю: усних відповідей, письмових та творчих завдань, тестування, а також залучення здобувачів до наукової діяльності, що дозволяє системно та комплексно оцінювати результати навчання та перевіряти досягнення програмних результатів за різними видами навчальної діяльності. **Недоліки** Підсумкові іспити з чеської та англійської мов не включають завдань, спрямованих на оцінювання перекладацьких навичок, що обмежує можливості комплексної перевірки досягнення програмних результатів навчання у сфері перекладу. **Рекомендації** До 2026-2027 н.р. розробникам ОП переглянути структуру підсумкових іспитів з чеської та англійської мов з метою включення завдань, спрямованих на оцінювання перекладацьких компетентностей, що дозволить комплексно перевіряти досягнення програмних результатів навчання у сфері перекладу. **Рівень відповідності Критерію 5.** **Рівень В**	Дякуємо експертам за позитивну оцінку критерію 5, але стосовно зробленого зауваження дозвольте надати пояснення. З приводу зробленого зауваження маємо наголосити, що у формуванні складових підсумкової атестації здобувачів розробники програми керувалися насамперед концепцією перевірки здобутих результатів навчання для присвоєння освітньої кваліфікації за ОНП відповідно до складників, заявлених у назві ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи та англійська мова». Відповідно до цього, складниками підсумкової атестації стали: Кваліфікаційна робота магістра з чеської мови або літератури, Комплексний підсумковий іспит з чеської мови і літератури та Підсумковий іспит з англійської мови. Крім того, підготовка до підсумкової атестації передбачає роботу здобувачів з перекладом та реалізацію перекладацьких компетентностей, закладених в освітній програмі, це зокрема стосується написання та підготовки до захисту кваліфікаційної роботи магістра. Зважаючи, що професійна кваліфікація перекладача не присвоюється за цією ОНП, вважаємо недоцільним обтяжувати Комплексний підсумковий іспит з чеської мови і літератури ще третім компонентом із перекладу.
Критерій 6. Людські ресурси	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм. Експертна група дійшла висновку, що ОНП не повністю відповідає вимогам Критерію 6 через невідповідність окремих науково-педагогічних працівників Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Водночас позитивною практикою є те, що у закладі вищої освіти запроваджено системний механізм стимулювання професійного розвитку науково-	Висловлюємо щиру вдячність експертам за глибокий аналіз щодо відповідності Критерію 6, відзначений високий фаховий рівень та належну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОНП. Усі викладачі КНУТШ, які працюють на ОНП та забезпечують викладання професійних предметів, мають відповідну кваліфікацію, достатній стаж науково-педагогічної роботи, а їх наукова діяльність свідчить про відповідність п. 37 (див. Додаток 1), п. 38 (у Додатку 2 дублюється інформація яка надавалася на запит ЕГ) Ліцензійних умов. Уважаємо, що сферу наукових інтересів НПП потрібно

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
педагогічних працівників через поєднання матеріального (преміювання) та нематеріального заохочення, що дозволяє підтримувати активну участь викладачів у підвищенні кваліфікації, розвитку педагогічної майстерності та покращенні якості викладання. **Недоліки** Частина науково-педагогічних працівників не відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, мають низьку публікаційну активність у фахових виданнях категорії Б та у виданнях, що індексуються в Scopus і Web of Science, а також недостатню кількість публікацій, безпосередньо пов'язаних із змістом ОК 01, 07, 9.2, 16. **Рекомендації** До початку 2026–2027 н.р. гаранту ОНП та науково-педагогічним працівникам кафедри забезпечити підвищення публікаційної активності у фахових виданнях категорії Б та журналах, що індексуються в Scopus і Web of Science, орієнтуючи тематику публікацій на зміст освітніх компонентів ОП. **Рівень відповідності Критерію 6. Рівень Е**	розглядати ширше, ніж забезпечення викладання конкретних ОК. Публікації викладачів ННІФ, згідно з посібником НАЗЯВО («Роз'яснення щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми», 2024), *«можуть відповідати різним освітнім компонентам»* (с. 75). Також у цьому документі зазначено: «*Для визначення відповідності фахових публікацій викладача освітньому компоненту слід зважати на відповідність предметній області, а не на збіг назви ОК з назвою/ключовими словами публікації».* У відповідь на зауваження ЕГ в контексті підкритерію 6.1 дозвольте надати роз'яснення стосовно згаданих викладачів: Публікації викладачки, яка забезпечує *ОК 01* (доц. Комар О.В. – 7 публікацій), висвітлюють комплексну проблематику дисципліни, що дає підстави стверджувати їх відповідність тематиці ОК. Викладацька і наукова діяльність НПП на програмах освітнього ступеня «Магістр» передбачає не лише широкий науковий погляд на тематику і проблематику певних ОК, але інтегральний дослідницький і викладацький підхід у галузі філології загалом, що окреслено предметною областю програми та її освітніх компонентів. Наукові праці О.А. Погребняк мають компаративний вектор дослідження, що дозволяє використовувати їх результати у викладанні *ОК 16* «Слов'янські літератури і фольклор в компаративному висвітленні». Разом із тим, у доробку О.Погребняк є статті, присвячені проблемам транслатології, що уможливлює забезпечити дисципліну «Комплексна дисципліна. Міжмовна комунікація і переклад» (*ОК 9.2*. – практичні заняття). Для навчально-методичного забезпечення викладання *ОК 07* «Чеська проза на зламі XX-XXI століть» доц. О.Палій було підготовлено навчальний посібник «Česká próza na přelomu 20. a 21. století» (2023, URL: http://surl.li/rmuus), який має теоретичну (конспекти лекцій) та практичну (завдання до самостійної роботи та семінарських занять) спрямованість. У списку рекомендованої літератури до ОК 07 вказано наукову монографію та сім наукових статей О.Палій, що безпосередньо пов'язані зі змістом навчальної дисципліни та активно використовуються студентами в процесі навчання. Доц. О.Палій забезпечує викладання за ОНП п'яти навчальних дисциплін, що унеможливлює написання більше однієї праці, що забезпечує кожну дисципліну, за п'ять років звітності. У контексті Критерію 6, підкритерію 6.1., керуючись положенням посібника НАЗЯВО *«Оцінюючи відповідність, слід ураховувати співвідношення кількості викладачів, задіяних в реалізації ОП, до частки викладачів, що відповідають вимогам»* (с. 76), просимо взяти до уваги, що частка задіяних на ОП викладачів, які повністю відповідають вимогам до Критерію 6, мають вагомі професійні здобутки та достатній рівень публікаційної активності, є значно вищою у відсотковому значенні (понад 75 %). Окрім того, перелічені у Додатку 1 та зазначені на сайті КНУТШ відомості, у тому числі наукові публікації, тези конференцій, а також навчально-методичні праці, сертифікати про підвищення кваліфікації, участь у професійних організаціях тощо у

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	сукупності обґрунтовують відповідність НПП освітньому компоненту і є суттєвими показниками в контексті Критерію 6, який згідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (затверджено ПОСТАНОВОЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ №1187 із змінами від 31.10.2023 №1134) та вищезгаданих вимог НАЗЯВО, необхідно оцінювати комплексно. Відповідно до наданих додаткових роз'яснень та аргументації Університету щодо підкритерію 6.1, а також зважаючи на позитивні висновки ЕГ щодо відповідності за іншими підкритеріями, ***просимо членів галузевої експертної ради підвищити рівень відповідності ОНП за Критерієм 6 до значення В.***
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм 7. Позитивними практиками є: 1. Організація додаткових освітніх ресурсів (Центр славістики), що сприяє розвитку мовної компетентності та підтримує академічні інтереси здобувачів. 2. Системний підхід до забезпечення безпеки життя і здоров'я здобувачів, який включає оцінку ризиків, підтримку здорового способу життя та врахування індивідуальних потреб учасників освітнього процесу. **Недоліки** Відсутній належний зворотній зв'язок зі здобувачами освіти, що стосується стану гуртожитків, які використовуються для проживання, а також задоволення потреб здобувачів освіти умовами проживання. **Рекомендації** До початку 2026–2027 навчального року керівництву ЗВО необхідно забезпечити функціонування ефективних механізмів зворотного зв'язку для збору пропозицій і виявлення потреб студентів щодо стану гуртожитків, а також впровадити системні заходи, спрямовані на покращення ресурсного забезпечення та умов проживання. **Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В**	Дякуємо експертам за позитивну оцінку системного підходу ЗВО до забезпечення безпеки життя і здоров'я здобувачів. Поділяємо висловлену позицію щодо важливості належного зворотного зв'язку стосовно стану гуртожитків. В Університеті функціонує механізм моніторингу й реагування на звернення мешканців гуртожитків, який координує Студмістечко у взаємодії зі студпарламентом та адміністраціями гуртожитків. Водночас зазначаємо, що єдина студентка серед здобувачів цієї ОНП Дарія Гресь, яка проживає у гуртожитку, у зимовому семестрі перебувала на закордонному стажуванні у партнерському ЗВО і на час акредитації щойно повернулася (1.03.26), тому цільове опитування саме для здобувачів ОП не проводилося. На виконання рекомендації експертів до початку 2026–2027 н.р. керівництвом Студмістечка спільно зі студпарламентом буде забезпечено функціонування ефективних механізмів зворотного зв'язку: єдиний канал звернень і прозорий порядок їх опрацювання. У разі поселення здобувачів цієї ОП у гуртожитках зазначені механізми будуть реалізовані.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Університет застосовує системний підхід до збору та аналізу зворотного зв'язку від здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників щодо якості освітнього процесу. Зокрема, використовується метод регулярних опитувань і досліджень Лабораторії соціологічних досліджень UNIDOS. Отримані дані аналізуються та використовуються для коригування та вдосконалення освітньої діяльності, що дозволяє забезпечити виконання вимог відповідного критерію оцінювання якості	Відповідаючи на зауваження експертів, уважаємо за необхідне наголосити, що 1. Опитування серед здобувачів освіти, які навчаються за ОНП, проводилося регулярно і регулюється проводилося регулярно і регулюється Положенням про опитування щодо якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://senate.knu.ua/?p=2690) (до 2024 року регуляторним документом було затверджене у 2020 році Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченкаhttps://drive.google.com/file/d/1RlUvjAj2GjJMTa3RKaIYSB-yg7RE01EG/view.) Опитування здобувачів освіти проводиться за анкетами, затвердженими в установленому

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
програми. **Недоліки** 1. На вебсайті кафедри оприлюднюються результати опитувань здобувачів освіти, однак самі інструменти опитування (анкети) щодо оцінювання якості освітньої програми та освітніх компонентів не представлені у відкритому доступі, що знижує рівень прозорості процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. 2. Участь роботодавців у перегляді освітньої програми та процедурах забезпечення її якості має переважно консультативний і неформалізований характер. Відсутність системного механізму збирання та фіксації їхніх пропозицій, зокрема через регулярні опитування чи інші документовані інструменти зворотного зв'язку, ускладнює простежуваність впливу роботодавців на оновлення освітньої програми. 3. Механізми комунікації здобувачів освіти з адміністративними підрозділами, що супроводжують освітній процес, функціонують не завжди достатньо ефективно: здобувачі зазначають труднощі з отриманням оперативного зворотного зв'язку. **Рекомендації** 1. До 2026-2027 н.р. керівництву кафедри та ЗВО оприлюднити інструменти опитування (анкети) щодо оцінювання якості освітньої програми та освітніх компонентів на вебсайті кафедри, забезпечивши прозорість процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. 2. До 2026–2027 н.р. керівництву ЗВО та розробникам ОП удосконалити механізми залучення стейкголдерів до формування цілей і програмних результатів навчання, запровадивши формалізовану процедуру взаємодії та документування рекомендацій, що дозволить системно відстежувати їхній вплив на зміст освітньої програми. 3. До кінця 2025-2026 н.р. адміністрації ННІФ забезпечити оперативний та ефективний зворотний зв'язок для здобувачів освіти щодо питань організації освітнього процесу, включно із встановленням чітких контактних каналів та регламентованих термінів реагування на звернення студентів. **Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В**	порядку. Ці анкети розроблені лабораторією соціологічних та освітніх досліджень Університету і є обов'язковими для всіх структурних розділів університету, вони постійно вдосконалюються і є інтелектуальною власністю Університету, тому ми вважаємо недоречним оприлюднювати анкети опитування на сайті. Додамо що оприлюднення анкет в жодному разі не може мати своїм наслідком поліпшення моніторингу якості освіти. Для кращого розуміння формату опитування у Додатку 3 ми наводимо версії анкет чинних у 2020 році: анкета опитування студентів на рівні освітніх програм структурних підрозділів (реалізується лабораторією соціологічних та освітніх досліджень щороку серед студентів випускного курсу) і анкета опитування щодо якості викладання за навчальною дисципліною з відкритим питанням (реалізується структурним підрозділом у кінці кожного семестру). Інформація про результати опитування студентів ОНП оприлюднена на сторінці освітньої програми. У ній чітко зазначені об'єкт проведення опитування, предмет проведення опитування та мета опитування, а також перелік питань по кожній дисципліні, що й відображає відповідні позиції опитувальника. Результати опитування регулярно обговорюються на засіданнях кафедри, а також під час неформальних зустрічей зі здобувачами освіти. У зв'язку із викладеним формулювання ЕГ недоліку 1 і відповідні рекомендації ЕГ щодо нього взяти до уваги не можемо. 2. Хочемо зауважити, що ОНП була впроваджена у 2024 р., тому перегляду цієї ОНП ще не було. Проте представники ринку праці залучалися до формування цієї освітньої програми, пропозиції обговорювались на засіданні робочої групи ОНП із зацікавленими стейкголдерами, засіданні кафедри, засіданні НМК ННІ філології, відповідні рішення приймалися з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін, що є однією із форм зворотного зв'язоку із стейкголдерами щодо врахування чи відхилення їхніх пропозицій. Формат спільних обговорень ми вважаємо безперечною перевагою, оскільки такий формат сприяє продуктивності та результативності процесу. Крім того, на сторінці ОНП надано електронну адресу гаранта, що також є способом обміну інформацією. 3. Зважаючи на невелику кількість магістрів на ОП, кафедра завжди має тісний зв'язок з ними, природно, що студенти спочатку звертаються на кафедру; рекомендацію про посилення оперативного зворотного зв'язку з адміністративними підрозділами приймемо до уваги.
Критерій 9. Прозорість та публічність	
Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм: Університет забезпечує публічну доступність нормативно-правових актів та освітньої програми через систематичне	Дякуємо шановним членам ЕГ за виокремлення позитивних практик за критерієм 9. У відповідь на зауваження щодо відсутньої інформації про результати громадського обговорення ОП (зокрема, прийняті /відхилені пропозиції) на сторінці ОП хочемо зазначити, що

Звіт Експертної групи	Коментар Університету
розміщення документів на офіційному веб-сайті у відповідних розділах («Офіційна інформація», сторінка кафедри), що включає: створення та підтримку структурованого веб-ресурсу з усіма нормативними документами, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу; розміщення повного тексту освітньої програми у відкритому доступі для ознайомлення всіх категорій заінтересованих сторін; використання процедури публічного обговорення проєкту ОП. **Недоліки** На вебсайті кафедри відсутня інформація про результати громадського обговорення ОП (зокрема, прийняті /відхилені пропозиції). **Рекомендації** До кінця 2025-2026 н.р. гаранту ОП опублікувати результати обговорення ОП, зокрема пропозиції/зауваження, які прийняті/відхилені. **Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В**	оприлюднення такої інформації не є обов'язковою умовою забезпечення освітнього процесу. На оприлюднену електронну адресу гаранта ОНП можуть надходити відгуки та пропозиції щодо програми, які згодом обговорюються на засіданні робочої групи ОНП із зацікавленими стейкголдерами, засіданні кафедри, засіданні НМК ННІ філології. Не зрозуміло для кого потрібно оприлюднювати результати громадського обговорення ОП (зокрема, прийняті /відхилені пропозиції) **після прийняття рішень.** А стейкголдери насправді ж брали участь в обговоренні змісту програми і доречності її впровадження в ННІ філології.